

**Természettudományról
fiataloknak**

*** 1987 május *
III. évfolyam 5. szám
Ára: 20 Ft.**

ORANGUTÁN ÓVODA

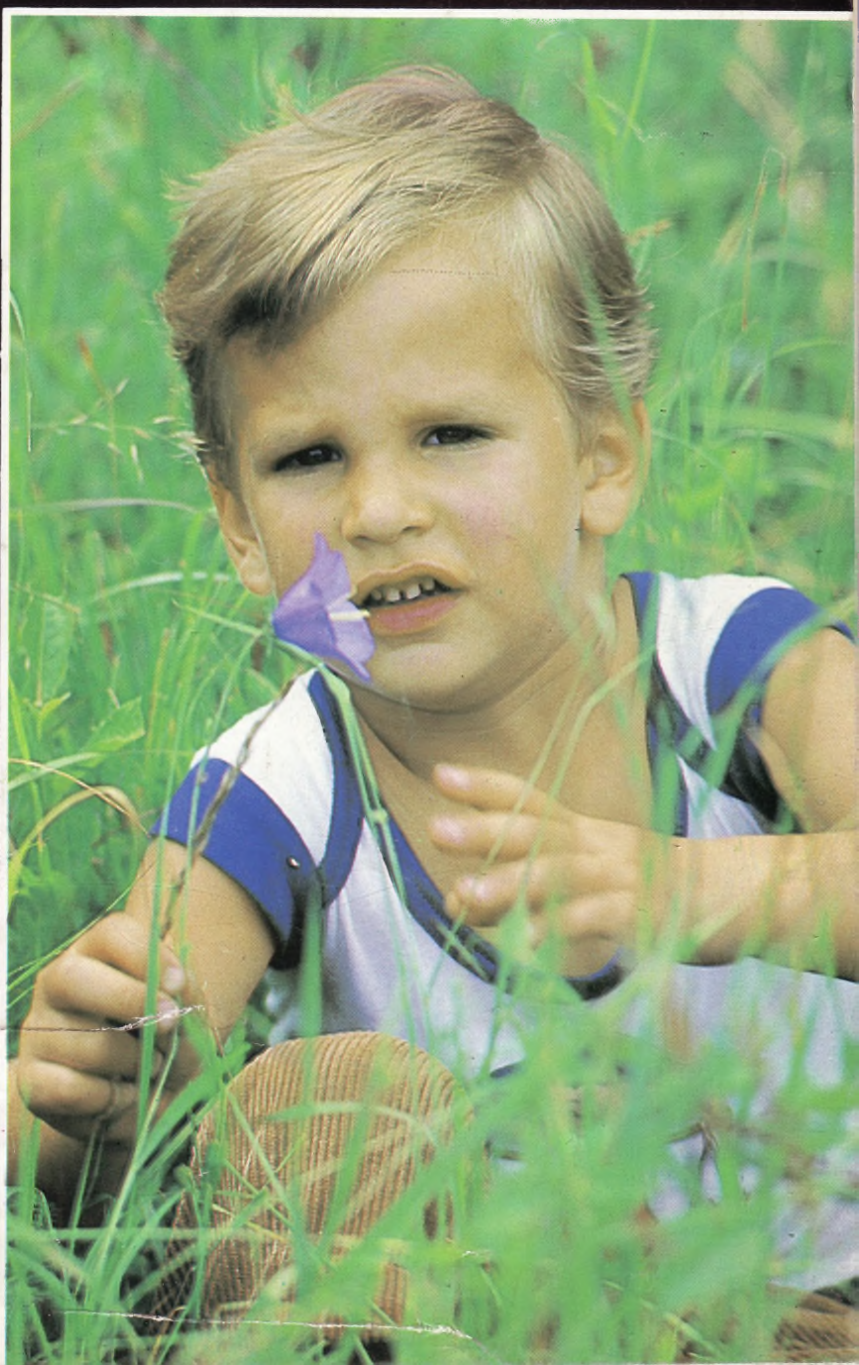
•
**SÜNÖK, SÜLÖK
TÜSKÉS EGEREK**

•
**12 PLANÉTA
A GYÓGYNÖVÉNYEKRŐL**

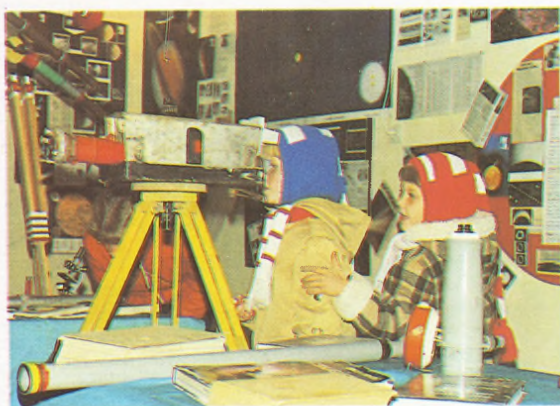
•
**BARÁTKOZÁS
A LOVAKKAL**

•
SÜNI MOZGÓ

5

KIÁLLÍTÁS JÁSZAPÁTIBAN

Majorné Menyhárt Klára felvétele

Csillagászati és geológiai kiállítást rendeztek Jászapátiban a Meteor Kör tagjai „Bolygók, csillagok világa” valamint „Kőbezárt évmilliók” címmel. A kiállításon az érdeklődők térképeket, távcsöveket, kőzeteket, kővületeket és sok más érdekességet ismerhettek meg. A rendezők felhasználták lapunk régebbi példányait is.

GYERE VELÜNK TÁBOROZNI

Az eddigieknél több nyári Süni táborban tudjuk fogadni olvasóinkat:

KUTYÁS TÁBOR

Június 17–24. Felsőtárkány

Július 19–25. Veszprém

ERDÉSZ TÁBOR

Július 26–augusztus 1. Veszprém

LOVAS TÁBOR

Augusztus 2–8. Veszprém

NOMÁD TÁBOR

Az időpont lapzártakor még ismeretlen. Helye: Pénzesgyőr közelében a Bakonyban.

Érdeklődni vagy jelentkezni lehet név, pontos cím, életkor feltüntetésével. A

Kaczur Pál felvétele

kutyás táboroknál az állat adatait is kérjük megírni. Címünk: Süni Szerkesztőség (Budapest, Pf.: 48. 1363). A levélíróknak részletes tájékoztatást küldünk.

SZÁMÍTÓGÉPES TÁBOR

A TIT Budapesti Szervezetének Matematikai Szakosztálya és a TIT Tour egyhetes csoportokban SZÁMÍTÁSTECHNIKAI NYÁRI (napközis) TÁBORT indít az 1987. június 16-19., 22-26. és az augusztus 24-28. közötti hetekben Budapesten a III., San Marco u. 81. (Üttörő és Ifjúsági Ház) és a VII., Kazinczy u. 23. (ELTE Tanárképző Főiskola) helyszíneken az általános iskolák felső tagozatos tanulóinak.

A tábor célja: a számítógépek kezelését, programozását, a BASIC nyelvet megismertetni a résztvevőkkel úgy, hogy egyszerűbb programokat, játékokat tervezni, írni és számítógépen futtatni tudjanak.

Az egyes turnusok hétfőtől péntekig, naponta 8-tól 17 óráig tartanak.

Beíratkozás a TIT Budapesti Szervezete Kossuth Klubjában (Budapest VIII., Múzeum utca 7. II. emelet 21.) június 4-ig munkanapokon 8-12 és 14-16 óra között.

TALÁLKOZORA HÍVUNK

Kutya-, macska szépségverseny, papagáj beszélőverseny, országos kisállatvásár és még sok érdekes program várja azokat, akik eljönnek május 30-án és 31-én találkozónkra a Veszprémi Zoo elé. Minden olvasónkat szeretettel várjuk! Azok, akik állataikat szeretnék benevezni valamelyik szépségversenyünkre, levélben keressék meg szerkesztőségünket, és mi

Varga János rajza

részletes ismertetőt küldünk.

SÜNI KLUB ALAKULT

Süni klub alakult a borotai általános iskolában. Hatodikosok, hetedikesek és nyolcadikosok havonta tartanak összejövetelt, ahol a természetről és a Süni című folyóiratról esik szó.

A KÖLNI ÁLLATKERT KIADVÁNYA NYOMÁN

VAN-E MAJOMSZERETET?

Két orangután-bébit hagyott anyja magára a kölni állatkertben. Ezért életük második napjától az ember gondoskodására szorulnak. Az első 35 napban kosárban, a továbbiakban kiságyban nevelkednek. Ugyanúgy, mint a kisbabákat, pelenkázják és mosdatják. Természetesen megkapják a védőoltásokat is. A tejet öt hónapig szopják cumisüvegből, de később sem jelent nagy gondot etetésük. Az almát, körtét, meggyet, káposztát,

répát, salátát valamint egyéb gyümölcsöt és zöldséget szívesen majszolják.

Mozgásban és játékokban szinte ugyanolyan törődést igényelnek, mint az embergyerekek. Ezeknek a majomcsemetéknek olyan játékaik vannak, amelyek szinte minden óvodában megtalálhatók. Szívesen labdáznak, rakosgatják a műanyag kokákat, ismerkednek a dobozokkal, de legtöbbit a tornateremből jól ismert köteleken másznak,

ugrálnak. Fáradhatatlanul játszanak, akár a csintalan gyerekek. A mozdítható tárgyakat néha még a szájukba is veszik.

A kényeztetésnek azonban egy idő után vége szakad, ugyanis az ember nevelte vadállatok csak akkor képesek társaik között egyenrangúan élni, ha még időben visszakerülnek hozzájuk. Több dolgot ugyanis csak tőlük tanulnak meg. Ilyen például az utódgondozás is. Ha egy állatkertben majom születik, az ápolók izgatottan figyelik, hogy az anya eldobja-e magától kicsinyét vagy magához szorítja. Amennyiben az anya megtanulta, hogy miként kell bánni kicsinyével, mindenki felélegzik. Sajnos az állatkertekben gyakori, hogy az anya nem hajlandó nevelni gyermekét. Ilyenkor el kell venni tőle, hogy ember gondozhassa. Az elvétel néha elég sok időt vesz el, s kell hozzá leleményesség is. Az anyamajom ugyanis nem adja oda az embernek kicsinyét, sőt harcol érte. Gondozójának megközelíteni ilyenkor veszélyes lenne. Ezért altatólővedéket próbálnak belőni. Az anyamajom tudja, hogy csemetéjét az emberek nem bántják, ezért maga elé tartja, hogy őt ne tudják elaltatni. Természetesen nem képes túljárni az emberek eszén. Valamivel egy pillanatra elvonják a figyelmét és az újszülött máris emberi gondoskodást kap.

Megfigyelték, hogy a bábimajom hüvelykujjai születés után a többi ujjához képest nagyobbak. Az arányok csak később alakulnak ki. A fejforma sem végleges, még kerek, s csak három hetes kor után kezd oválissá válni. A végleges alakja a hatodik hónap után alakul ki. Mindenki meglepőnek,

aranyosnak tartja az újszülött majmot, mivel arc-szőrzete csak négy hónapos kor után kezd seregni.

A Borneo és Szumátra őserdeiből származó orangutánokat telepeken nevelik, és különböző szempontok szerint meg is figyelik. Ilyen például az is, hogy melyiket fogadja be a közösség és melyiket nem, valamint mikor támadóak és mikor barátságosak.

Mosonyi Helga-Pintér Tibor

SÜNÖK, SÜLÖK, TÜSKÉS EGEREK

Pinney felvétele

Fritz Goro felvétele

J. Simon felvétele

A legtöbb ember minden tüskével borított állatot sünnnek tart. Pedig a közismert sünin kívül még számos állat visel teste nagy részén rövidebb vagy hosszabb tüskéket. Például a legalacsonyabb rendű emlősállatok, az erszényesek között is akad egy tüskével borított testű állatcsoport. Ezek az igazi sünhöz nagyon hasonló csőrös illetve hangyász sünök. Ezek a primitív, még tojásokkal szaporodó állatok Ausztráliában és a vele szomszédos Tasmánia és Új-Guinea szigetén élnek. Lábaikon erős ásókarmok vannak, szájuk csőrzerűen megnyúlt, enyves, ragadós nyelvüket messze ki tudják ölteni, fogak helyett szaruanyagú rágótüskéik vannak. Mindez arra utal, hogy ezek a primitív emlősök úgyszólván kizárólag hangyákkal és természetekkel táplálkoznak. Madagaszkár szigetén is él egy nagyon ősi típusú rovarevő, a tüskés vagy sün-tanrek. Ennek bőrizmai csak gyengén fejlettek, ezért nem is tud védekezésül úgy összegömbölyödni, mint a mi sününk.

A legnagyobb tüskéket hordó állatok a rágcsálók között találhatók. Ezeket azonban nem sünnöknek, hanem sülöknek nevezik. A jókora, borz-

nagságú élőlények Afrika és India trópusi tájait lakják. Hosszú, fehéren-feketén tarkázott, veszély esetén felmereszthető tüskepalástjuk pompás látványt nyújt. Ezek a sülök a talajon élnek. Dél-Amerikában viszont fáramászó, rövidebb tüskéjű sülök találhatók, mint például az amazoni sül, melynek hosszú farka kapaszkodó farokká alakult.

A sivatagok és sztyeppék lakója a nálunk alig ismert afrikai tüskés egér. A dél-indiai partokon pedig él egy olyan kis rágcsáló, a tüskés pele, amelynek szőrzetében szintén található elszórva lapos tüskék.

A tenger mélyén is sok tüskével védekező állat él. A trópusi tengerekben találjuk például a sünhalat. Ez a furcsa, gömbalakú állat testén körbe-körbe körülbelül öt centiméter hosszú tüskéket hord. Ezek nyugalmi helyzetben a testéhez simulnak, csak védekezéskor meresztli fel. Érdekes a fiatal halak viselkedése is: veszélyhelyzetben összebújnak, s egyetlen óriási tüskés hal benyomását keltik.

Mendlik Gyula

Furcsa családok

Tábori György felvétele

Elter Károly felvétele

National Geographic felvételek

Mama, papa, gyerekek – így gondolunk mi emberek a családra, amelyben a szülők felnevelik lányaikat és fiaikat, akikből később szintén szülők lesznek. Az utódlás az állatvilágban is a fajfenntartás biztosítója. Számos állatfaj azonban igencsak eltér az általunk elképzelt „családmodell-től”.

A közönséges keresztespók hímje például csak élete kockáztatásával gondolhat családalapításra. Nyár elején napokig ödög a nőstény hálójának peremén, futkosással és a háló rezegtetésével hívja fel magára a figyelmet. Kis hálót sző a közelben és azt néhány szállal összeköti a nőstény hálójával. E támaszponton várja türelmesen, hogy elfogadják udvarlását. A kiszemelt „menyasszony” egy idő után dühösen ront rá az alkalmatlankodóra, aki sebtében szőtt szálon igyekszik minél mélyebre kúszni, vagy a vékony hídon függszkedik, ahová a természetes nőstény nem meri követni. Az üldözési jelenet többször megismétlődik, míg végül a nőstény kegyeskedik magához engedni a széptevőt. A megtermékenyítés után száznál több petét rak le, amelyek azonban csak a következő nyár elején kelnek ki. A pókanya a tél viszontagságai ellen sárgásszínű, jól bélelt gubóba burkolja, gerendák, falszegletek, kerítések oltalmába rejti a petéket. Ivadékait sem ő, sem

a hím nem ismerheti meg, mert a szülők összel elpusztulnak.

A kakukk, ez a gerle nagyságú, hamuszürke tollazatú erdei madár „albérletbe adja” fiókáinak nevelését. Nem bíbelődik fészeképítéssel, utódainak nevelésével és gondozásával, védelmével, hanem más madarak fészkebe rakja le tojásait. A nevelőszülőket illetően nem válogatós, több mint másfél száz énekes madár fészkeiben találtak már kakukktojást. Az okosabb fészkelők jellegzetes hangjáról felismerik a betolakodót, és surrogó szárnycsapkodással, éktelen sivítózással elkergetik. A tapasztalatlanok azonban kiköltik az idegen tojást és buzgón hordják az élelmet a nagyétvágyú, rohamosan növekvő kakukkfiókának, aki ezt azzal „hálálja meg”, hogy kitúrja a fészekből az anyamadár igazi utódait.

Az afrikai sivatagok és füves puszták idomtalan testű, de villámgyorsan futó (repülni viszont nem tudó) madara, a strucc nősténye és hímje egyaránt gondos szülő. Az anyamadár kisebb dinnye nagyságú tojásait a sivatag forró homokjába rakja le, egy fészekaljba 20–30 darabot. Nappal ő óvja kiterjesztett szárnyaival a tojásokat a hőségtől, az éjszakai erős lehűléskor az apa melegíti azokat. A szülők izmos lábuk erőteljes rugásaival távolítják el a ragadozókat. A fiókák negyven

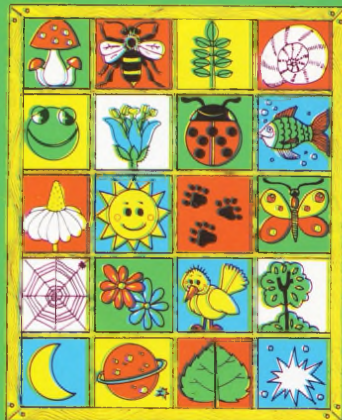

nap után kelnek ki. Megerősödvé, szülői kísérettel futkároznak, veszély esetén velük együtt menekülnek. Máskor a szülők betegséget színlelve vonják el a támadó figyelmét szertefutó és reszketve megbújó fiókáikról.

A halaknál többek között a csikóhal ivadékgonдозása rendhagyó, mégpedig azért, mert ez az apa feladata, akinek a hasa alatt költőtáska van. A párosodás alatt körbe-körbe úszkál, a kis tasakot időnként felpumpálja. Így közeledik párjához, a víz felszínére csalogatja, majd mindketten pörögni kezdenek, és a nőtény másodpercek alatt mintegy 200 petét rak le „férje” költőtáskájába, amit négy hét múlva hagynak el az önálló életre már képes kis csikóhalak.

Az emlősök között közismerten sajátos az Ausztráliában honos kenguru ivadékgonдозása. A nőtény 40 napos vemhesség után meglehetősen fejletlen állapotban hozza világra kölykét, amely az anya medencecsontján kifeszített bőrredőkből álló erszényében nyolc hónapot tölt. Az erszény falán találja a táplálékforrást, az anya emlőjét is. Kifejlődve hagyja el biztonságos bölcsőjét, és az anya segítségével kezdi meg az önálló életét.

LIPINSZKY KÁROLY

Nádai Magda

A TERMÉSZET CSODATÁRA

Új könyv jelent meg Mikusné, dr. Nádai Magda tollából, a Természet csodatára címmel.

A könyv nyolc fejezetre tagolódik, de ez csak formai megoldás, mert a mű egészében a természet szépségét, hangulatát, romantikáját mutatja be olvasóinak.

E kötet összeállításánál nagy segítségére voltak a szerzőnek a Balaton környékén lakó természetszerető úttörők. Az ő javaslatokat is belevéve ad tanácsot a szabadidő természeti környezetben való eltöltéséhez, az úttörőfoglalkozások „bungiba” való kihelyezéséhez, valamint a „Vadvízek partján csodatermészet romantikájának felfedezéséhez. A Napsugár Őrs nem mindennapi történetével kezdődik a könyv. Nyolc természetvédő lány mutatja be azt, amit közösen fedeztek fel a természetben, az együtt töltött négy év alatt. Egy tengerihántás alkalmával több, mint egy tucat rövid és kalandos történetet mesélnek el egymásnak.

Önálló fejezet foglalkozik a madárbarátokkal. A ma-

darak téli etetéséről, madárkórház létesítéséről, az énekesmadarak trilláiról, a szárnyasok alaki leírásáról szól.

A csillagászatot kedvelők is találnak benne sok érdekes mesét, és valós történetet az égbolt titkairól.

A könyv egyik legtitkosabb fejezete a „Füben, fűben, orvosság” című. A tabletták helyett a természetben található gyógynövények titkos hatásaira hívja fel a figyelmet.

A „Titokfejtő portyák” című fejezetben izgalmas vadles történettel és vadlesnyomolvasással is megismerkedhetnek az olvasók. A „Vadvízek partján csodatermészet romantikájának felfedezéséhez. A Napsugár Őrs nem mindennapi történetével kezdődik a könyv. Nyolc természetvédő lány mutatja be azt, amit közösen fedeztek fel a természetben, az együtt töltött négy év alatt. Egy tengerihántás alkalmával több, mint egy tucat rövid és kalandos történetet mesélnek el egymásnak.

Önálló fejezet foglalkozik a madárbarátokkal. A ma-

Trencsényi Mária

Serdülőknek!

HEMOVIT-G

ARCÁPOLÓ KRÉM, GYULLADÁSOS PATTANÁSOS BŐRRE

A harkányfűrdői gyógyvíz és öt gyógy-növény kivonatának keverékéből készült.

Naponta kétszer, háromszor vékony rétegben kell az arcra kenni. Hatására csökken, vagy megszűnik a bőr pattanásos, gyulladásos állapota, a rendellenességek kialakulásának veszélye.

CAOLA

KANKALIN

A gyökerét gyűjtik. Teának megfőzve köhögéscsillapító hatású. Egy csészébe egy evőkanálnyi gyökeret főzünk, majd forrás után leszűrjük.

Szőcs Dénes felvétele

KAMILLA

Az egyik legfontosabb, legkeresettebb gyógynövényünk. Gyulladáscsökkentő hatása miatt külsőleg és belsőleg is alkalmazzák.

Szőcs Dénes felvétele

AKÁC

Virágja teának elkészítve köhögéscsillapító és enyhén hashajtó hatású. Többnyire májusban virágzik, a méhek nektárját gyűjtik.

Matyikó Tibor felvétele

EZERJÓFŰ

A föld feletti részét gyűjtik üdén virágzáskor, majd csokorba kötve árnyékos helyen szárítják. Forrázata keserű ízű, étvágyjavításra, epe- és gyomorműködés elősegítésére használják.

Szőcs Dénes felvétele

GYERMEKLÁNCFŰ

Gyakran összekeverik a kutyatejjel. Teának megfőzve étvágygerjesztő hatású, többek között segíti az epeműködést is. Tavasztól ősziig nyílik.

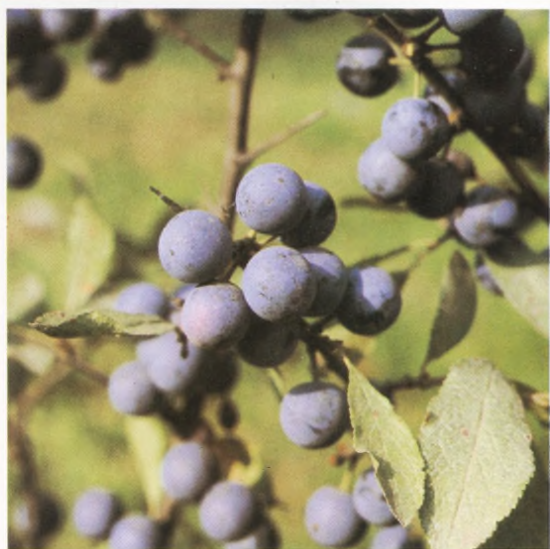
Szőcs Dénes felvétele

PIPACS

Teáját szemborogtatásra – szemhéjon keresztül – és toroköblítésre használják. Felfrissíti a fáradt szemet, belsőleg pedig köhögéscsillapító és enyhén nyugtató hatású.

Dr. Ruzsik Mihály felvétele

CSIPKEBOGYÓ

Teát, ízt, mártást, levest és italt is készítenek belőle. Magas a C-vitamin tartalma. Vese- és hólyagbajokra is alkalmazzák. A gyerekek szörpjét szívesen fogyasztják.

Szőcs Dénes felvétele

KÖKÉNY

Virágát gyűjtik. A friss virágból öt kilogramm szedése esetén egy kilogramm száraz lesz. Teája enyhe hashajtó, vértisztító és vizelethajtó hatású.

Szőcs Dénes felvétele

NYÍRFA

Az ép leveleit gyűjtik. Körülbelül három kilogrammból egy kilogramm száraz lesz. Teáját vizelethajtónak használják.

Szőcs Dénes felvétele

SZEDER

A levelét gyűjtik. Hasmenés ellen és izzasztóul használják. Vizelethajtó hatással is rendelkezik. Gyerekek közül azok kapják, akiknek a kínai tea izgató hatása ártalmas.

Szőcs Dénes felvétele

BODZA

Több háznál szörpöt és lekvárt is készítenek belőle. Teája izzasztó hatású, a meghűlésre alkalmazzák, de köhögéscsillapító hatása is van.

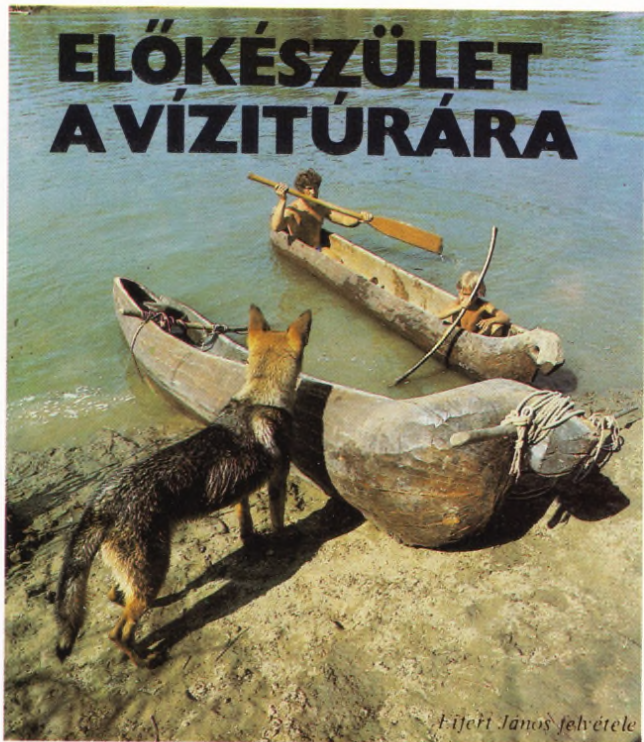
Szegvári Gusztáv felvétele

IBOLYA

Mint gyógynövény, a leveleit gyűjtik. Teává főzve izzasztó és vértisztító hatású. Kölni készítésére is használják.

Szőcs Dénes felvétele

Összeállította: Selmeczy Szilvia

Elter Károly felvételei

Nyári programjaid tervezve bizonyára eszedbe jut, hogy jó lenne akár csónakkal, akár vitorlással vízitúrára menni. Ehhez szeretnénk néhány tanácsod adni.

Először is egyedül ne indulj el, ez veszélyes, ezért tilos is. Minden vízijárművön kell lennie egy kijelölt vezetőnek. Csónakban és 8 négyzetméter vitorlafelületnél kisebb vitorláhajón a vezető képesítés nélküli személy is lehet. Azt viszont előírják, hogy 14 éven felüli legyen, úszni tudjon, a vezetésben kellő gyakorlattal rendelkeznie, valamint az adott vízterület sajátosságait és a vízi közlekedés szabályait ismerje. Csoportos csónaktúrán vagy 8 négyzetméter vitorlafelületnél nagyobb vitorláhajón a vezetőnek képesítéssel kell rendelkeznie. A vezető utasításait be kell tartani! Ha összeállt a csapat és hajó is van, kezdődhet a készülődés. (A hajók befogadóképességét mindig tartsd be!) Minden vízijárművön legyen csáklya, vízmérő, mentőgyűrű, kikötőkötél, elsősegélycsomag, fehér jelzőlámpa. A többi felszerelés a csónak, illetve a vitorláhajó méretétől, fajtájától függ (például nagy csónakban legyen

kormányvezető is, vitorlásan tartalék kötélzet és vitorla stb.) Személyes holmidat a szárazföldi táborozáshoz szükséges dolgokon kívül egészsíds ki vízhatlan ruhával. Mentőmellényt még az úszni tudók is vigyenek magukkal.

Gondolj arra is, hogy a vizen a nap erősebben süt, naptej vagy napolaj nélkül ne indulj útnak. A hajón úgy próbáld elhelyezkedni, hogy felváltva süsse a nap a bal-, illetve jobboldalad.

Amikor megtervezed az útvonalat, tájékozódj, hogy azon a vízszakaszon milyen kikötési lehetőségek találhatók. Vannak ugyanis olyan partszakaszok, ahol tilos a kikötés. Térképet feltlenül vigyél magaddal.

A túra alatt sose felejtse el, hogy ez a sport nem játék, és szépségei mellett sok veszélyt is rejt magában. Viselkedj fegyelmezetten, előrelátóan, az előírásokat tartsd be. Kiseb bakik úgyis lesznek, de ezek talán még felejthetetlenbé teszik a vízitúrát.

Írd meg a Süninek, milyen „vízi élményeid voltak!

BOGNÁR KORNÉLIA

BARÁTKOZÁS A LOVAKKAL

„Ha alkalmam lenne, lovat tartanék!” Gyerekek, felnőttek szájából hangzik el sokszor ez a sóhaj. Nem csoda! A ló ügyes, okos állat. Még durva bánásmód esetén sem támad, csak akkor rúg, harap, ha elzárják előle a menekülés útját. Szaglása és hallása kitűnő. Az éles füttyszóra jobban odafigyel, mint amikor rákiabálnak, mivel a magasfrekvenciájú hangokat jobban érzékeli. Ijedős, ennek oka rövidlátása.

Ezzel a rendkívül értelmes állattal igazán bensőséges kapcsolatba a lovaglás során kerülhetsz. Mielőtt felkeresnél egy lovasiskolát, szakkönyvekből ismerd meg a ló származását – sok mindent megértesz viselkedéséből –, alkati tulajdonságait – nem követelsz tőle lehetetlent. Illik utána nézni a színek (pej, deres stb.), a fejen és a lábon előforduló jegyek (csillag, hóka, szárkesely, csüdkesely stb.) megnevezésének.

A ló szemkifejezése és fülmozgása sokat elárul tulajdonságairól. Kiváló emlékezőtehetségén alapul tanulékonyága. A dicséretre – ha megpaskolod a nyakát –, és a jutalmazásra – mikor kockacukorral kínálsz – jól emlékszik, de a büntetést sem felejt el.

Az istálló a ló pihenőhelye, nyugalmában váratlanul ne zavarj meg! Akár palánkkal elválasztott boxos, vagy választórudakkal felosztott istállóba

Képzőművészeti Kiadó archívumából

lépsz, mindig balról közelítsd meg, szólítsd meg nevén, s várd meg, amíg észrevesz. Szabadban szemből indulj felé, majd baloldalán, nyakát, lapockáját vergesd meg.

Nem nagy ördögösség megtanulni a lovaglószerzőszámok elnevezését. Célszerű is. Kellemetlen, ha az oktató a kantárszár megfogására, vagy az első kápa megragadására biztat, s csak értetlenül nézel rá. Mikor a ló felnyergelését és felkantározását is elsajátítottad, jöhet a lovaglás!

Kezdő lovasnak fontos, hogy testmagasságának megfelelő pacin gyakoroljon – gyerekeknek valamilyen pónit, vagy tengelici kislovat ajánlják. Egy nagyméretű állaton még a lóraszállást se tudod megtanulni, ha a kengyel – melybe lábfejed kellene emelni – arcod magasságában van.

Nyeregbe kerülve újabb probléma vár rád. Egyensúlyban maradni, a lóval tökéletesen együtt mozogni anélkül, hogy a kantárszárba vagy lábaddal a kengyelbe kapaszkodnál, nem könnyű feladat. Az első tanórákon hosszú-kantárszáron, úgynevezett kapicán vezetett lovad körbe-körbe jár veled

a lovardában, vagy kint a karámban, s mikor kezded jól érezni magad a nyeregben, lekapcsolják a szíjat, s azt mondják, lovagolj. Paripád ilyenkor rendszerint lecövekel, s a „gyí!” biztatásra sem indul el. Hiba volna ilyenkor a nyeregből időnként felemelkedve, a kantárt lebegtetve jobb belátásra bími.

Lovaddal jelzések útján, úgynevezett „segítségekkel” értetheted meg magad. Ezeket megtanulhatod.

Ülj hát nyugodtan, egyenes törzssel (testsúly segítség), s miközben a ló két füle között kiválasztott távoli pontról le nem veszed a tekinteted, a vállad elmozdítása nélkül told előre a csípőd (előrehajtó segítség), mintha hintát hajtánál, mindkét lábszárral enyhén szorítsd meg a ló oldalát (combsegítség), miközben a kantárszár feszségén engedsz (szársegítség). Ezzel az „indulj”, „lépj” jelzést, segítségst adtad le. Ha ismét megmakacsolja magát, kezd elölről. Jó gyakorlást!

GYÖRFFY ANNAMÁRIA

A KÉT NÉPSZERŰ SZTÁR ISMÉT
EGY FILMBEN

ÉN A VÍZILOVAKKAL VAGYOK

Színes, szinkronizált olasz filmvígjáték

Főszereplők:

BUD SPENCER, TERENCE HILL

és a híres volt ökölvívó bajnok:

JOE BUGNER

Rendezte: Italo Zingarelli

Májustól a mozik műsorán!

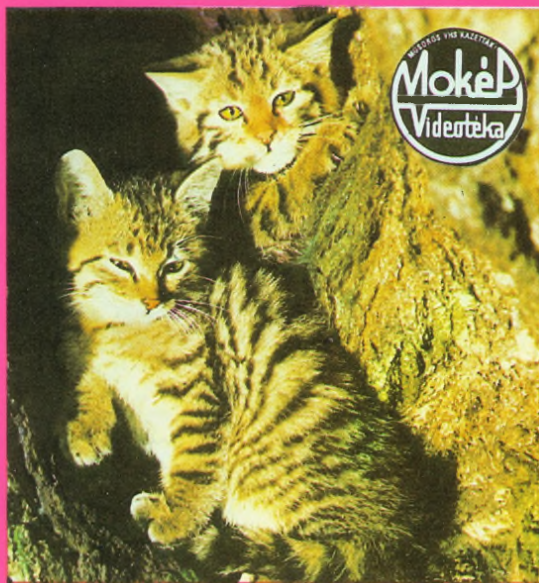
MAGYAR VILLAMOS MŰVEK TRÖSZT

1011 BUDAPEST, VÁM U. 5-7.

Utcai hálózatot, vagy csatlakozó vezetékét megérinteni életveszélyes!

Villamos berendezéssel, vagy vezetékkel nem szabad játszani!

A film ma már nem csak a szabadidő eltöltésének egyik kiváló eszköze. Egyre többen értik meg: a mozgóképek segítségével jobban megismerhető a világ.

A celluloid szalagra fényképezett képek története nincs százesztendő. Az első nyilvános vetítés 1895-ben Párizsban volt, és azóta számos nagy változáson ment keresztül ez a zseniális találmány. A kezdeti néhány perces filmcsekék még némán, fekete-fehérben, ma már komikusnak tűnő mozgássorokat mutattak be. Ma pedig a valósághoz egyre inkább közelítő hang és színvilág már megszokott a filmvásznon, valamint a tv megjelenésével a képernyőkön. Sőt, a filmtrükkök által láthatóvá válhat a láthatatlanul kicsiny, követhetővé a látszólag mozdulatlan . . .

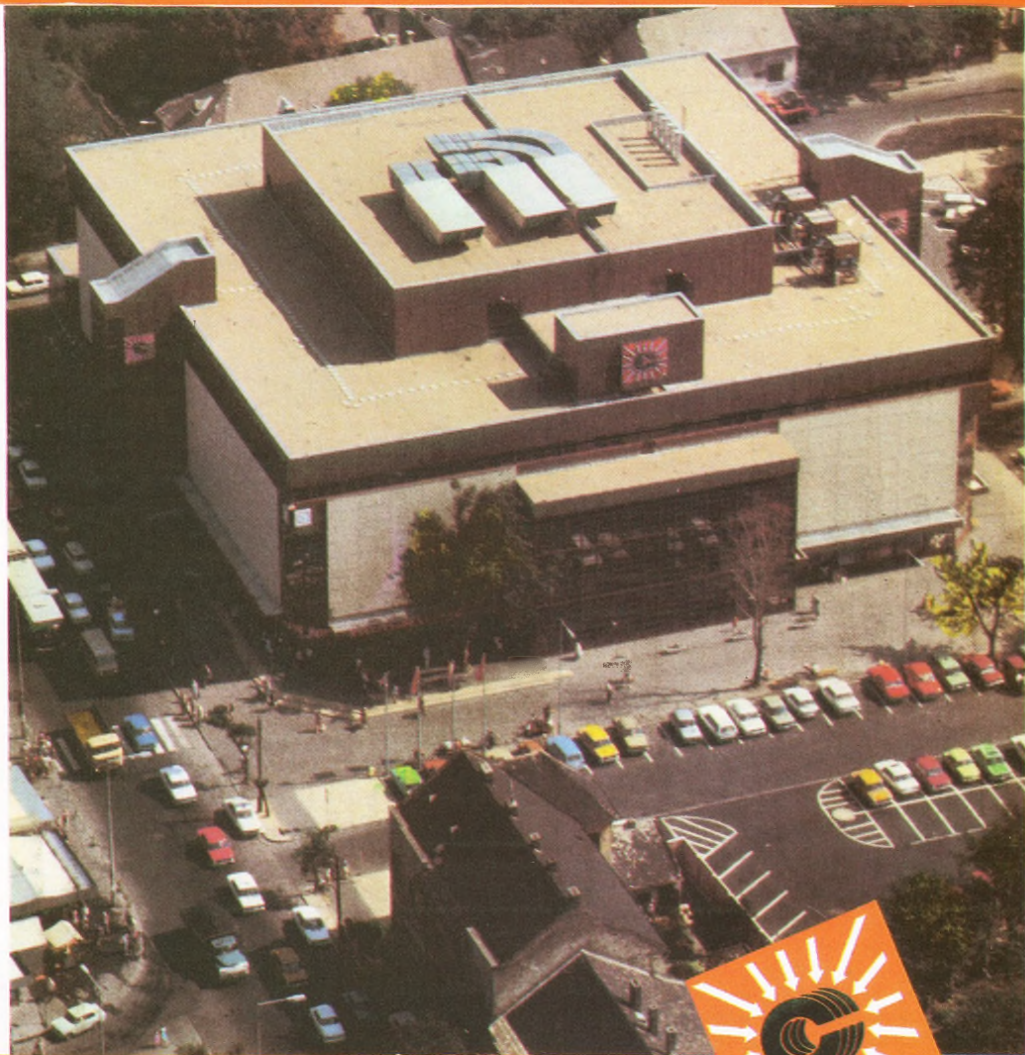
A mozgókép igazi forradalma azonban csak nemrég kezdődött. A hetvenes évek második felétől a szórakoztató elektronika fejlődésével párhuzamosan, rohamosan elterjedtek a videoberendezések, elsősorban a képmagnók. Mostanra mintegy 80 millióra tehető a számuk, így nem csoda, hogy megváltoztatták a filmekhez kötődő szokásainkat. A magyarországi becslések szerint nálunk is körülbelül 200 ezer készülék talált eddig gazdára. A műsorellátási gondok megoldására – a világ más pontjaihoz hasonlóan – 1984-ben az országban, elsőként Budapesten alakult videotéka. A kölcsönzöhelyek azóta lényegesen megsaporodtak, ma már ott találhatók minden megyeszékhelyen, és a fővárosban is újabbak nyíltak. A kínálatot – a MOKÉP Videotékájában ez hatszázegynéhány játékfilm, továbbá feleennyi rövidfilm – folyamatosan bővítik.

Mostanában sokan és sokat beszélnek arról, hogy a filmek hagyományos vetítőhelye, a mozi áldozatul esik a videoláznak. Ez azonban valószínűleg nem így lesz, hiszen mindkét képtovábbítási eljárásnak vannak előnyei és hátrányai a másikkal szemben. A lényeg: már ma is, de még inkább a közeli jövőben egy újabb képi univerzumot előállító eszköz áll rendelkezésünkre világunk felfedezéséhez. Hogy mikor, melyiket választjuk majd, ez a valódi kérdés, amelyre végső soron – kellő tájékozódás mellett – mindenkinek magának kell a helyes választ megtalálni.

PRUKNER PÁL

(Ehhez a választáshoz kívánunk neked segítséget nyújtani a következő számokban is megtalálható SÜNI MOZGÓ oldalon, amelyben mozi és video ajánlatokat, filmes érdekességeket, rejtvényeket közlünk. [a Szerk.]

**KISPESTI
CENTRUM ÁRUHÁZ
KISPEST CENTRUMÁBAN
EGÉSZ ÉVBEN-**

EGÉSZ HÉTEN-
KISPESTI ÁRUHÁZ

AZ ÚJPESTI ÁRUHÁZ A CSALÁD ÁRUHÁZA!

**Minden igényét
igyekszünk kielégíteni**

**Camping cikkek, kerti bútorok,
szabadidőruhák bő választékban
kaphatók Áruházunkban**

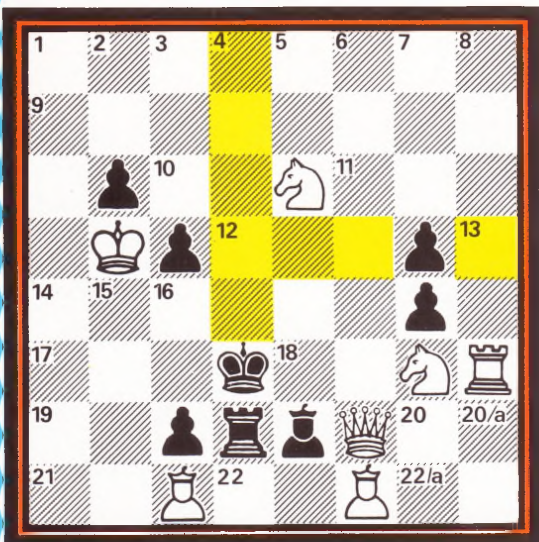
Újpesti Áruház a Család Áruháza!

ÚJPESTI

Centrum Áruház

REJTVÉNY A REJTVÉNYBEN

Vízszintes: 1. Hegyek, erdők járműve 9. Alkonyuló 10. Székely népi alak 11. Idegen női név 12. Határozatlan névelő (+ ékezet) 13. Kérdőszócska 14. Égetett agyag 17. Vaspálya 18. Ludolf-féle szám 19. Igekötő 20. Római pénz volt 21. Indulatszó 22. és 22/a. Aeneas szerelme volt. Függőleges: 1. Súlyomféle 2. Kötőszó 3. Egy mást követő betűk. Ilyen egyéniség is van 5. Rangjelző szó 6. Egyik cukorgyárunk 7. Vissza: becézett női név 8. Lápok üledéke 15. Akna-szerű tartály 16. Görög előjárósó 20. Bőkezű 20/a. Ízesítőszer.

Siklósi Pál

JÁTÉKMŰHELY

Játékunk lényege az, hogy a síkot milyen érdekes elemre tudjuk feldarabolni, ugyanakkor különböző elemekkel milyen alakú síkré-

szeket tudunk folyamatosan kitölteni?

Vegyünk egy négyzetet, ezzel folytonosan kitölthetjük a síkot. Két négyzetből álló téglalappal ugyanezt megtehetjük. Három négyzetet kétféleképpen, né-

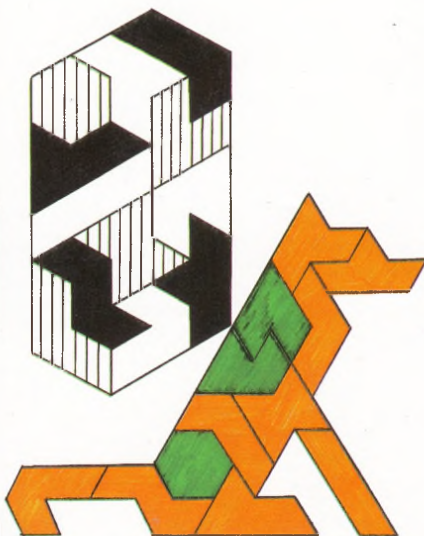
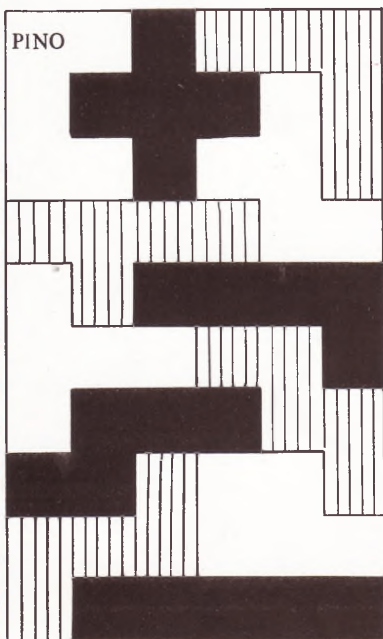
gyet ötféleképpen, és öt négyzetet tizenkétféle módon tehetünk egymás mellé. Ha eközben próbálgatjuk kitölteni a síkot, egyre nehezebb lesz szabályos alakzatot elérnünk.

Első ábránkon azt a 12

alakzatot látjuk, amelynek elemei öt darab négyzetből állnak, és két egyforma nincs közöttük. A legcél-szerűbb kirakáskor az ábrán látható nagy téglalapot kapjuk.

A játék elterjedt neve: „PINO”. Kartonból vagy tartósabb anyagú lemezekből készítheted. Egyénileg különböző formákkal kísérletezhetsz, kettesben pedig versenyezhetek, hogy a négyzetrácsos lapon ki tud utoljára egy elemet elhelyezni.

A másik ábránkon a „TRI-CO” nevű játékot láthatod. Itt hat darab egyenlő oldalú háromszögből állnak az elemek, és a 12 lehetőség között nincs egyforma. Az ábra mellett, ugyanezekből az elemekből épített kutyust láthatsz. Számtalan különleges formát készíthetsz így, amelyek annál érdekesebbek, minél többet használsz fel az elemek közül.

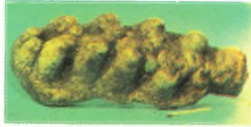
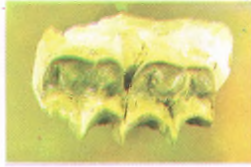

A szerző rajza

Fábián Gizella

GEOSÜNI

A paleontológusokat gyakran állítják nehéz feladat elé a gerinces állatok foszszilis maradványai. Biztosan rácsodálkoztál már a dinoszauruszokról vagy a mammutról készült remek rajzokra, képekre. Pedig ezeket az állatokat soha senki nem látta eredeti formájukban; csont- és fogmaradványaikból kellett rekonstruálni az alakjukat, életmódjukat. Ebbe a munkába könnyen hiba csúszhat. Például az 1822-ben Angliában felfedezett dinoszauruszt, az Iguanodontot egyszerűnek képzelték, míg 1877-ben a teljesebb belgiumi leletek alapján kiderült, hogy a szarvnak vélt csontdarab valójában az állat hegyes hüvelykujja. Természetesen a rekonstrukciós munka nagy szakértelmet követel. Mi most egy olyan játékra hívunk téged, amelyhez elsősorban élnék fantázia kell. Két fényképen bemutatjuk két gerinces ősszállat rágófogat. Írd

vagy rajzold le, milyennek képzeled ezeket az állatokat, és milyen lehetett az életmódjuk!

Magyar Imre

A GEPÁRD

Az afrikai szavannákon 120 kilométeres óránkénti sebességgel fut a gepárd az antilop után. Hatalmas hát-só lábával nagy erővel löki el magát a földtől. Ez a nagy ragadozó, jó vadász, fogságban hamar megszelídül és olyan kezessé válik, mint egy kutya. Ezért már az ókorban is keleten és a Földközi-tenger medencéjében a fiatal korban befogott gepárdokat vadászatra idomították. A vadászegpárdal hasonló módon vadászhattak, mint a sólyommal. Egy sapkát húztak a fejére, és így viték a vadászat színhelyére.

Mikor feltűnt a vad, a sapkát levették, és az állat a zsákmány után iramodott. Mikor utolérte, elharapta a torkát. A vadász ekkor odasietett, és visszahúzta a sapkát a gepárd fejére, mielőtt az az elejtett állatot elfogyasztotta volna.

Borsos Béla

A szerző felvétele

TERRARISTÁKNAK

Tudod-e, hogy a teknősök tojásrakók? A mérsékelt éghajlati zónában ezidőtájt zajlik a teknősök nászidőszaka, amit május végén-június elején a tojások lerakása követ. A nőtény teknősök ilyenkor megfelelő helyet keresnek, ahol a tojásaikat a Nap melege kikelti. A föld vagy homok nyirkosságának mértéke és nappali felmelegedése a legfőbb szempont, és az is, hogy azt a helyet sohase öntse el a víz. Ezeket a dolgokat a teknősök remek szaglásukkal megérik.

Ha a nálunk nem őshonos, de a klímát remekül elviselő vörösfülű ékszerteknős, görög teknős, esetleg más faj terráriumi vagy kerti tartása olyan sikeres, hogy az állatok szaporodnak is, akkor célszerű tojásaikat mesterségesen keltetni. Így biztosabbak lehetünk a kelés sikerében, mintha a kert vagy a terrárium homokjában hagynánk azokat.

Keltetőnek akármilyen doboz, láda vagy akvárium megfelel. Mindössze néhány dolgot kell betartani: a homok mindig legyen kicsit nyirkos! A hullótojásokat forgatni, mozgatni a kelés ideje alatt nem szabad! A hőmérséklet ne legyen 35 Celsius foknál nagyobb és 25 Celsius foknál kisebb! Fűtésnek megfelel a ládika aljára tett 10 wattos akvárium-fűtés, és a homok nedvességét az aljáig lenyomott csövön keresztül óvatosan öntözve szabályozhatjuk. A kelési idő 25 Celsius fokon körülbelül három hónap, 35 Celsius fokon körülbelül két hónap.

G.L.

ELŐREJELZŐ JÚNIUSRA

Itt a nyár! Virágok ezrei pompáznak. Gyakori a kötőfű, madárfészek, parlagi rózsza, turbánliliom, martilapu, tarka lednek, lándzsás útifű, kék búzavirág, háromszínű árvácska, és az útszéli zsály. Ha megérinted a virágporzóját, megtudhatod, milyen ravasz módon gondoskodik a növényke biztos megporzásáról.

Vízpartról nemcsak a halak ívását figyelheted meg, hanem elég gyakran találkozhatsz marha- és lóboboglyel. A víztől távolodva a gyepszinten vöröshasú unkákat, a lombok között levelibékákat koncerteznek. Hol van a hanghólyagjuk, milyen segédberendezéssel tudnak az ágakon kapaszkodni? Ilyenkor bukkan fel a szájkó másnéven mátyásmadár is. Az európai szármáyások közül ő a leghűresebb hangutánzó, s veszély esetén hangos rikácsolással figyelmezteti az erdő lakóit. A melegben szöcskékkel, sáskákkal találkozhatasz. Jegyezd fel, milyen fajokat láttál, hogyan képeznek hangot?

Estefelől és éjjel halkán cikázó denevért láthatsz. Éberségeről, ultrahangos tájékozódásáról könnyen meggyőződhetsz: dobj fel jó magasra apró követ. Amint lefelé hullik, az állat eléri, rácsap. Persze nem kapja el, a tárgy mozgásából rájön, hogy becsaptad. Sose bánts, nagyon hasznos élőlény!

Szentandrás Péter

GYŰJTŐÚTON AFRIKÁBAN

SZÖVEG ES RAJZ:
TOPALOVITS PÁL

1909-BEN, KELET-AFRIKÁBAN...

URAM!
MEGJÖTT A POSTA!

EZ AZTÁN A JÓ HÍR!
"A BUDAPESTI ÁLLATKERTET DR. LENDL
ADOLF IRÁNYÍTÁSÁVAL ÚJJÁSZERVEZIK...
FOGJON ÁLLATOKAT A MEGNYITANDÓ
ÚJ ÁLLATKERT RÉSZÉRE..."

KITTENBERGER KÁLMÁN ÖRÖMEL FOGADTA A MEGBIZÁST.
KÖVETKEZŐ ORRSZARVÚVADÁSZATAKOR MÁR RÁ IS
MOSOLYGOTT A SZERENCSE...

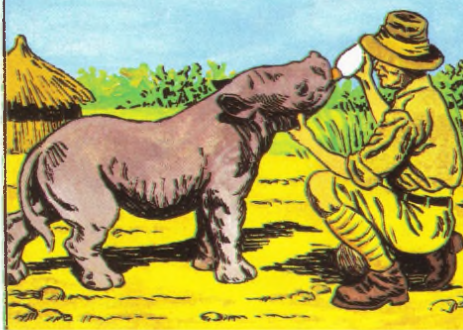

VIGYÁZZ, URAM!
OTT VAN A SÜRŰBEN
A MÁSIK!

EGY RINOCÉROSZBÉBI! ELKAPJUK!

A KIS RINÓCSKA A FOGÁSA UTÁNI
MÁSODIK NAPON MÁR ANNYIRA SZELÍD
VOLT, HOGY NEM IS KELLETT MEGKÖTNI...

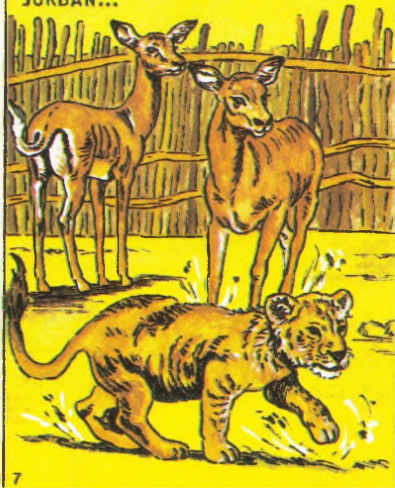

A RUVÁNA-SZTYEPEI TÁBOR HAMAROSAN BENÉPESÜLT FIATAL VADÁLLATOKKAL.

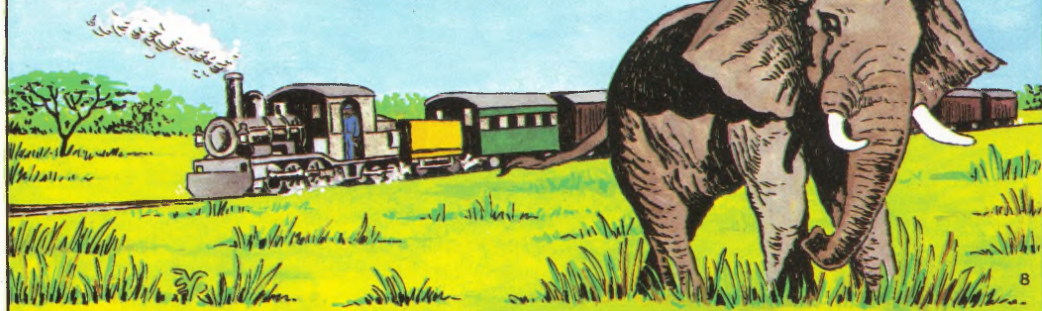
6

AZ EGYIK OROSLÁNKÖLYÖK PRÓBÁLT AZ ANTILOPBORJAKKAL BARÁTKOZNI, DE AZOK NEM TŰRTÉK MEG KARÁM-JUKBAN...

7

A GYŰJTEMÉNY ELSZÁLLÍTÁSA –VONATON, HAJÓN –
RENKIVŰL NEHÉZ DOLOG VOLT. KITTENBERGER KÁLMÁN
SZÁZHŰSZ ÁLLATTAL ÉRKEZETT BUDAPESTRE.

8

AZ ÚJJÁÉPÍTETT ÁLLATKERTET
75 ÉVE, 1912. MÁJUS 20-ÁN
ADTÁK ÁT RENDELTETÉSÉNEK.

9

Szőcs Dénes felvétele

Cicája hallásáról érdeklődött levelében Vajda Rita 6. osztályos dunaujvárosi olvasónk.

– Perzsa cicám alig hall, ha szólítom, gyakran oda sem figyel. Miért van ez?

– A perzsa cica fülét rendszeresen tisztítani kell. Ha ez elmarad, felhalmozódik a fülzsír, eltömődik a hallójárat, ami akadályozza a hallásban. Amennyiben a fültisztítás után sem javul cicád állapota fordulj vele állatorvoshoz.

Cicája étrendjét szeretné megváltoztatni Ivanov Szilvia kiskunfélegyházi olvasónk.

– Van egy koromfekete macskám. Egy éves korában került hozzám. Régi gazdája nyers hústra és édességre szoktatta. Nem issza meg a tejet és nem eszik más tejterméket sem. Mivel mindig nem adhatok neki nyers húst, ezért rovarokat fog, sőt egyszer egy békát is megevett. Kérdésem, hogy hogyan lehetne leszoktatni régi étrendjéről és rászoktatni a tejre?

– A macska hűsevő állat, szervezetének is erre van szüksége, tehát nem baj, ha nyers húst eszik. Szüksége van növényi eredetű táplálékra és tejtermékre is. A cica azonban soha nem ehett nyers sertéshúst, mert pusztulását okozhatja. A nyúlhúst és a tengeri halakat is ajánlatos főzve adni neki, de a baromfit nyersen is eheti.

– Növényi táplálékként főtt rizs, főzelékek, főtt zöldségek, vízben áztatott kenyérféle is adható. A tejtermékek közül elég, ha va-

lamelyiket megkedvelteted vele, mert tápanyag szempontjából bármelyik hasznos számára.

– Ha a cicád éhes, fokozottabban próbál vadászni. A rovarok és békák fogyasztása nem ártalmas, sőt vitaminszükségletének kielégítésében hasznos.

Szőcs Dénes felvétele

– Cicám miért hullajtja a szőrét? – kérdezi Vida Margit 5. osztályos nagykanizsai olvasónk.

– A cicák szinte állandóan hullajtják a szőrüket. Ez a vedlési időszakban fokozódik. Kefével, fésűvel segíthetsz neki a fellazult szőrszálak eltávolításában.

– Az egy-egy helyen koncentráltan előforduló szőr hullás, vagy nagymértékű állandó szőrhullás vitaminhiányt is jelezhet. Ezen „Polivitaplex 8” tableta adagolásával lehet segíteni.

– Ha tojással eteted kedvenc cicádat, az is segít bundája szépítésében. A tojás fehérjét csak főzve, a sárgáját nyersen is adhatod neki.

– Nagyon szeretnék állatorvos lenni! Hol kell jelentkeznem? Milyen jegyek szükségesek hozzá? – kérdezte Hovanyecz Emőke szolnoki tanuló.

Állatorvostudományi egyetemre legesélyesebben gimnáziumi érettségi után (illetve negyedikben) jelentkezhetsz. Felvételi tantárgyak a biológia és a kémia, tehát legjobb, ha ilyen fakultációra jársz.

Az elmúlt tanévben a felvételi ponthatár 100 volt, tehát a felvételi alapozó tantárgyakból feltétlenül jeles eredményt kell elérned!

– Sokszor találkoztam már a dugong szóval. Hol élnek és mivel táplálkoznak? – kérdezi Nagy Zoltán hajdúszoboszlói olvasónk.

A dugong tengeri emlős, kutatók szerint az elefánt közeli rokona. Vízi növényekkel, elsősorban moszatokkal és tengeri fűvel táplálkozik. Régebben az Indiai-óceán mentén több helyen előfordult, napjainkban a Vörös-tengerben él még néhány példány. Védett állat, a kihalás veszélye fenyegeti.

– Van-e fehér színű bernáthegyi kutya? – kérdezi levelében Szabó Andrea szolnoki olvasónk.

– Bernáthegyi kutyát fehér színben nem tenyésztnek.

Szőcs Dénes felvétele

– Kaktuszom négynaponta öntöztem, de decemberben abbahagytam locsolását. Sajnos kezd elrohadni. Talán azért, mert nem öntözöm? – kérdezte Gebri Bernadett Nyíregyházáról. – A rohadás bizony a téli öntözés jele. A kaktuszokat körülbelül október közepétől március közepéig nem szabad locsolni, mert ilyenkor téli álmukat aluszák, mint például a süni.

– Biológus szeretnék lenni, azon belül is az állatok viselkedését tanulmányoznám – írta Kovács Annamária 7. osztályos bácsalmási tanuló.

– Nem tudom, hogy hazánkban hol képeznek etológusokat?

– A majdani etológus képzettség megszerzéséhez több út is vezet. Mindenekelőtt gimnáziumba jelentkezz, és természettudományos fakultációban vegyél részt.

Az érettségi után több tudományegyetem ad alapképzést az etológiához, ugyanis az általad választott pálya diploma utáni továbbképzést igényel. Ilyen egyetemet követő képzés indul például a Gödöllői Agrártudományi Egyetem Magartásgenetikai tanszékén is.

A kardszárnyú delfinről szeretne többet megtudni Solymos Annamária 14 éves miskolci olvasónk.

– Sok pletyka kering a kardszárnyú delfinekről. Vannak, akik gyilkos bálnának tartják. Könyvben azt olvastam, hogy mégse gyilkos. Mi az igazság?

A kardszárnyú delfinek kutatása az utóbbi években egyre népszerűbb lett. Talán éppen azért, mert addig vélt tulajdonságaikról elientétes tapasztalatokat szereztek. Az orcát (latin neve Orcinus orca) évtizedekkel ezelőtt vadsága és falánksága miatt idomíthatatlannak tartották. Ma már számos példa bizonyítja, hogy ez nem így van, az állat intelligenciájához kétség nem fér. A kaliforniai San Diego delfináriumának sztárja, Samu naponta többször is ámulatba ejti a nézőket produkciójával. Idomárja a kardszárnyú delfin szájába dugja ugyanis a fejét, majd sértetlenül húzza ki belőle.

A számunkra falánknak tűnő állatok szervezeti felépítéséből, vérmérsékletéből, gyors anyagcserefolyamataiból következik a téves nézet. Nem ismerik a gyilkolás fogalmát, csupán természetes szükségleteiket elégítik ki a maguk ösztönös módján.

A következő két nyári számunk dupla terjedelemben és összevontan jelenik meg. Az egyenként 64 oldalas lapok ára 40 Ft lesz.

GALÉRIA

Kedvencem a panda maci. Rajzolta Chen Xiaolin 6 éves kínai kislány

Valóságos álom. Rajzolta Ouan Chong 8 éves kínai fiú

Sárkánycsónakban. Rajzolta Zhang Dan kínai lány

Kutyahűség

Egyszer úgy alakult a helyzet, hogy egy kicsit sokan laktunk otthon, mert szinte egyszerre nősültünk testvéreimmel, s a lakásproblémáink sem egy-kettőre oldódtak meg. Így érthető volt, hogy állatot már nem tudtunk otthon „tartani”, bármennyire is szerettük volna. Ezért Bobby-t, a kutyánkat száműznünk kellett. Bobby-ról el kell mondanom, hogy a mamája Kisorosziban (ahol telünk van) őrzőkutya volt, s egy kanásztól kaptuk ajándékba. Szóval Bobby-t „visszaszállítottuk” a mamájához, kocsink akkor még nem lévén, vonattal és komppal. Ez még egyszerű volt nekünk, de kutyusunk nem értett egyet döntésünkkel, s rövid ott tartózkodás után megharapta új gazdáját és megszökött. A jó szomszédok azonban visszavitték. Ezt a játékot még egyszer-kétszer eljátszotta, s mikor minden szökése kudarcba fulladt, úgy döntött, hogy taktikát változtat. Most egyenesen a telkünkre ment, s mi meglepődve, és meghatódva találkoztunk vele a hétvégi pihenőnkön. Ugye mondanom sem kell, hogy ezek után nem számított a hely-

szűke, Bobby-nak immár biztos helye volt a családban.

A másik történetem a fiainról szól, pontosabban arról, hogy a játékok helyett mivel szereztem örömet ne-

kik. Egy szép napon ugyanis elhatároztam, hogy külföldi újajmórl itthon nem vásárolható egzotikus gyümölcsöket hozok. Az ötlet remekül bevált, s így gyermekeim kedvence lett az

ananász, a kókusz, a kiwi és a pisztácia.

Straub Dezső monológját lejegyezte: Nemescsói Zsuzsa

A nyuszi útnak indul, hogy összegyűjtse a családjá számára ehető növényeket. A sok út közül azonban nem tudja melyiket válassza, mivel veszély is leselkedik rá. Segíts neki! Megfejtésül az általad választott útvonal állomásain levő képek nevét küldd be június 20-ig. Húzd alá azokat, amelyeket a nyuszcsalád táplálékul megehet!

Nyertések:

A Süni decemberi számában négy keresztretjvényt közöltünk. A helyes megfejtések: Olvassátok a Süni

újságot! Jegesmedve. Vedd a Sünit! Óvd a fákat! Kisállatot nyert: Hauer Tímea Budapest, Laborfalvi R. u. 22. 1041. Ifjúsági könyvet nyert:

Nevelős Emőke Miskolc, Engels u. 6. 3529; Németh P. Kornél, Béke tér 1. 8127; Subják Klára Budapest, Vörösmarty u. 9. 1074;

Bolla Tibor Mezőlak, Ady E. u. 19. 8514; Bartók Péter Eger, Kertész u. 34. 3300. Gratulálunk a nyerteseknek!

A címloldalon: Nyári öröm

A hátoldalon: Bosszúság. Elter Károly felvétele

Középső poszter: Barázdabillegető fióka. Szőcs Dénes felvétele

SÜNI a Népművelési Intézet, a TIT Budapesti Szervezete és a Göncöl Társaság folyóirata. Felelős szerkesztő: Udvari Gábor. Szerkesztőség: Budapest XIV., Angol utca 22. (Postacím: Budapest Pf.: 48. 1363. Telefon: 633-081/283). Kiadja az Idegenforgalmi Propaganda és Kiadó Vállalat, az Idegenforgalmi Világszervezet – WTO – társult tagja. Felelős kiadó: Teszár József vezérigazgató. Készült a Somogy Megyei Nyomdaipari Vállalat kaposvári üzemében. Felelős vezető: Mike Ferenc igazgató. ISSN 0237-1154. Engedélyszám: III (IFJ) 41/1986. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalban, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR Budapest V., József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámon. Előfizetési díj fél évre 120 forint, egy évre 240 forint.

KÖVETKEZŐ SZÁMUNKBAN:

A HAVASI EMBER NYOMÁBAN

CSOKOLÁDÉ HEGY

ŐSEINK LAKHELYE,
A BARLANG

